

Jaarplan 2023 KNNV Epe-Heerde

Algemeen

Onze traditionele nieuwjaarswandeling heeft vanwege corona drie jaar niet plaats kunnen vinden. In 2023 is de nieuwjaarswandeling gepland op 15 januari 2023. De wandeling vindt plaats in en rond de Cannenburch in Vaassen en de receptie houden we in het restaurant op het landgoed.

De algemene ledenvergadering van de afdeling wordt gehouden op 16 februari 2023.

Op landelijk niveau komt de Beleidsraad tweemaal per jaar bijeen en de vertegenwoordigende vergadering éénmaal per jaar. Ons uitgangspunt is dat we met minimaal één vertegenwoordiger van de afdeling bij deze vergadering aanwezig zijn.

De secretaris maakt jaarlijks een jaarverslag dat wordt voorgelegd aan de Algemene ledenvergadering. Het verslag komt op de website te staan en in onze periodiek Natuurklanken. De werkgroepen leveren een verslag aan voor het verslag van de afdeling.

De vergaderingen van bestuur en werkgroepen vinden plaats in het Kulturhus, het gebouw Antenne en het Episch centrum. Voor de beide eerste moet huur worden betaald, terwijl de laatste gratis (ook gratis thee en koffie, wel zelf maken). Het is de werkgroepen vrij een zaal te kiezen, hoewel het advies zoveel mogelijk van het Episch centrum gebruik te maken.

Natuurstudie en natuurbeleving

Het accent van onze afdeling ligt heel sterk op natuurstudie. Verbreding en verdieping van eigen kennis is veelal de belangrijkste motivatie van de deelnemers (door inventarisaties en organiseren studie-avonden).

Het voornemen is om in 2023 één of meerdere (mini)cursussen te organiseren.

De vogelwerkgroep zal op verzoek van de agrarische natuurvereniging Veluwe-IJsselzoom een bijdrage leveren voor de weidevogelkartering in het Wapenvelderbroek.

In 2023 gaan we ons gezamenlijke onderzoek (van alle werkgroepen) in het Korte Broek ten zuiden van Vaassen afronden met een verslag. We maken enkel een digitale versie van het verslag. Dit verslag gaan we aanbieden aan de eigenaar van het gebied nl. het Geldersch Landschap en Kasteelen (GLK). Nagegaan wordt of en zo ja hoe we publiciteit aan deze afronding geven. Te denken valt aan het rapport aan te bieden aan GLK, uitnodigen pers en berichtje op de site Nature Today (in overleg met GLK).

De werkgroep Geologie en Landschap zou in 2022 meedoen met het landelijke Citizen science project 'Vang de watermonsters' door dit project in het Korte Broek uit voeren. Helaas brak de coördinator van de werkgroep haar arm, vlak voordat de watermonsters genomen zouden worden en werd onze deelname afgeblazen. Vlak voor sluitingstijd van het project zijn nog een aantal monsters in het Korte Broek genomen; minder dan voorzien was en niet met de gezamenlijke werkgroep. Wellicht kunnen we dit in 2023 herhalen.

In 2023 gaan we weer 1000-soortendagen organiseren. Op 28 en 29 april 2023 vinden de 1000-soortendagen plaats op het landgoed Tongeren. Uitvalsbasis is De Anna's Hoeve aan de Molenweg

80 in Wissel. Het programma is (bij het opstellen van dit jaarprogramma) nog niet bekend. Zodra dit bekend is verspreiden we deze informatie breed (website, Natuurklanken, per mail).

Voor de programma's van de verschillende werkgroepen voor 2022 wordt verwezen naar de website epe-heerde.knnv.nl en Natuurklanken. Voor verdere informatie kan men terecht bij de coördinatoren van de werkgroepen (zie de adressen Natuurklanken). De werkgroep mossen is een samenwerking met KNNV Zwolle.

De in 2017 gestarte wandelgroep organiseert op iedere eerste dinsdagmorgen van de maand een wandeling van ongeveer 5 km.

Een relatief gemakkelijk uit te voeren actie tijdens het wandelen of fietsen is het inventariseren van 'oosterse' duizendknopen' en eventueel andere exoten. Binnen de werkgroep planten gaan we na of we hier gerichter aandacht aan gaan besteden, bijvoorbeeld d.m.v. kleine (maandelijkse) projectjes.

Nagaan of we nog andere rapportages van inventarisaties kunnen/willen afronden/maken zoals: Landschapszone en mogelijk andere.

In 2021 is een rapport gemaakt van inventarisaties op het landgoed Vosbergen. In 2022 zijn hier de 1000-soortendagen gehouden. De resultaten van de 1000-soortendagen worden verwerkt in het eerdergenoemde rapport.

Als het qua bemensing mogelijk doen we mee met de jaarlijkse 'Week van de veldbiologie' (KNNV) en de 'Week van het landschap' (landelijke landschappen), waarbij de laatste veel grotere landelijke bekendheid heeft dan de eerste. In 2023 wordt de 'Week van de veldbiologie', die gebruikelijk in de herfst wordt gehouden, naar de lente verschoven en krijgt als titel 'Week van de biodiversiteit'. Deze week wordt gehouden van 20 t/m 29 mei 2023. Dit is gedaan omdat 22 mei de internationale dag van de biodiversiteit is. We gaan na wat we op en/of rond dit thema kunnen gaan doen (excursies?). Met gemeente Epe en/of Heerde gaan we onderzoeken of we gezamenlijk een biodiversiteitsdag kunnen organiseren op 22 mei 2023. Op deze wijze kunnen we mogelijk meeliften met landelijke publiciteit.

Natuureducatie

De afdeling heeft twee natuurpaden; één in de gemeente Epe en één in de gemeente Heerde. Beide natuurpaden zijn aan een grondige renovatie toe. Voor de beide natuurpaden moeten de paaltjes en borden worden vervangen. Het voornemen is de beide natuurpaden in 2023 aan te passen. Hierover is al ambtelijk overleg met de beide gemeenten. Belangrijk is de financiering van het project rond te krijgen. We gaan op zoek naar sponsors. Het project heeft de naam Win Win (werkgroep innovatie natuurpad).

In het meerjarenprogramma hebben we geschreven dat we meer kennis willen delen door het organiseren van excursies voor leden en niet-leden. Dit maken we kenbaar via de website en de mail.

Het IVN organiseert ieder jaar gedurende het laatste weekend van september een beleefweekend. De KNNV verzorgt eventueel excursies en op de Beleefplekke in Veessen wordt samen met de jeugd waterdiertjes gevangen en gedetermineerd.

Samen met de campings de Bosrand en de Helfterkamp in Vaassen en de Stichting promotie Epe wordt een belevingspad bij Vaassen gemaakt.

We proberen zoveel niet-leden bij onze lezingen, excursies en wandelingen te betrekken. Deelname van leden is gratis en niet-leden betalen een paar euro.

De lessen waterdiertjes op een basisschool in Epe in 2022 waren een succes. Wellicht kunnen in 2023 opnieuw voor een basisschool een aantal lessen verzorgen.

Deelnemers aan de werkgroep planten gaan na of in 2023 één of meerdere excursies onder het thema 'stoeplantjes' kunnen worden georganiseerd. Eind januari 2023 wordt dit besproken.

Natuurbescherming en natuurontwikkeling

Sinds 2015 zijn we actief op het terrein van natuurbescherming. Vanaf die tijd zijn al vele acties door ons ondernomen (zie onze website). Deze activiteiten zetten we voort. Inwoners zijn onze oog en oor functie, terwijl we de mededelingen wat betreft vergunningverlening van de beide gemeenten goed volgen. Op terrein van natuurbescherming hebben we nauw contact met NME (Natuur en Milieu Epe voorheen Vereniging Milieuzorg Epe) en NMG (Natuur en Milieu Gelderland). Ook met Ons Mooi Epe onderhouden we waar nodig contacten en in geringere mate ook met de Vereniging Landschap en Milieu Hattem.

In 2002 is door het voormalige Waterschap Veluwe, nu Waterschap Vallei & Veluwe een oeverwaluwanwand met 90 nestpijpen in het dijktaalud van de Werverdijk in Wapenveld gebouwd. In 2018 is ook in opdracht van het waterschap Vallei en Veluwe een nestwand gebouwd met 130 nestpijpen in de landschapszone Veessen-Wapenveld. De vogelwerkgroep heeft een afspraak met het waterschap dat de leden ieder jaar de grond voor de nestholten weer opvult. Hiervoor krijgen we een kleine vergoeding.

Bermen zijn vaak een refugium voor vele soorten fauna en flora. Onderhoud van bermen heeft dan ook onze aandacht. Het staat als een vast agendapunt in het overleg met beide gemeenten. We proberen dat gemeenten bermen niet meer klepelen, maar laagfrequent maaien, het maaisel laten afvoeren en selectief of afwisselend te maaien. Ook is het belangrijk voor insecten 's winters hier en daar de vegetatie te laten staan.

Wellicht kunnen we – naast het onderhouden van de zwaluwwand – ook een stukje actief natuurbeheer doen door bijvoorbeeld aan te sluiten bij NLDOET van Oranjefonds of andere activiteiten in de regio. Onderhoud van (een deel van) de Woesterberg en/of aangrenzende gebieden zou een pilot kunnen zijn.

De afdeling doet mee aan de volgende activiteiten:

- Klankbordgroep voor het fietspad Apeldoorn – Epe
- Klankbordgroep bomenbeleidsplan voor de gemeente Epe
- Lokaal (werk)atelier regionale energiestrategie (RES) in de gemeente Epe
- De adviesraad wind- en zonne-energie in de gem. Heerde (Adrie)
- Opstellen nota biodiversiteit van de gemeente Epe
- Opstellen van een netwerkbijeenkomst biodiversiteit in de gem. Heerde
- Uitvoering geven aan de aanbevelingen van het Renderklippen rapport.
- Voorlichtings- en educatieve activiteiten in het kader van het 400-jarig bestaan van landgoed Vosbergen in 2023. De educatieve activiteiten zullen in samenwerking met de Veluwse Bekenstichting worden verzorgd.

Vindplaatsen van exoten (voorlopig alleen planten) worden aan beide gemeenten en het Waterschap doorgegeven.

We volgen de ontwikkelingen in beide gemeenten en aangrenzende gebieden, zoals verleende omgevingsvergunningen om tijdig aan de bel te kunnen trekken. Vaak werken we hier samen met Natuur en Milieu Gelderland en/of Natuur en Milieu Epe.

Leden

Het aantal leden van de afdeling schommelt al jaren rond 150 (inclusief huisgenoten). Daar mogen we best trots op zijn als je het vergelijkt met andere afdelingen, met name in relatie tot het aantal inwoners van de regio's. We starten dan ook geen specifieke actie om meer leden te werven, maar proberen via communicatie in media over lezingen, excursies e.d. het aantal leden op peil te houden resp. uit te breiden. Ook het aantal actieve leden is vrij constant. Toch zijn er nog twee wensen;

- 1) Meer jonge leden,
- 2) Meer leden die actief binnen een werkgroep en het bestuur zijn.

We schenken aandacht aan de opvang nieuwe leden binnen onze vereniging, maar ook nieuwe leden in de werkgroepen. Het is belangrijk nieuwe werkgroepleden 'wegwijs' binnen de werkgroepen te maken.

Communicatie

Natuurklanken is al vele jaren één van onze belangrijkste communicatiekanalen en dat zal het hopelijk ook blijven. De kwaliteit – zowel qua lay-out als qua inhoud – van Natuurklanken is heel goed. Om verdere kosten te besparen streven we er naar dat meer leden overschakelen naar de digitale versie. Er zijn momenteel meer leden die de papieren versie ontvangen dan in digitale vorm. De stimulans voor overschakeling naar een papieren versie ligt in het advies naar een bijdrage van €14 (€10 voor NK en €4 voor verzending) in de kosten.

Onze informatieve en actuele website vormt in toenemende mate ons informatiekanaal met leden en niet-leden. We zijn trots op onze goede website en de grote lijst aan activiteiten op deze website. Ook op facebook zijn onze activiteiten te volgen.

Via e-mail worden de leden geïnformeerd over actuele zaken en het algemeen programma.

We beschikken over een informatiestand, die op markten en evenementen, die zich hiervoor lenen, wordt opgesteld en waarin we informatie geven over de natuur in ons werkgebied en daarbuiten. In 2023 staat de informatiestand op de pleinmarkt in Epe, de zomerfair op het landgoed Vosbergen en mogelijk op de bijenmarkt in Epe. De evenementencommissie zoekt nadrukkelijk versterking.

We zullen onze activiteiten (lezingen, excursie e.d.) via de media in onze regio verspreiden (digitaal en papieren versies) om zoveel mogelijk deelnemers te krijgen. Leden worden geadviseerd gasten mee te nemen naar lezingen en excursies. Aan niet-leden vragen we een kleine bijdrage van enkele euro's.

Samenwerking

Intern

Het is belangrijk dat de verschillende werkgroepen goed op de hoogte zijn van elkaars activiteiten, onder andere om elkaar eventueel aan te vullen bij inventarisaties. Zo vindt er op 31 januari 2023 een werkgroepenavond plaats, waar het accent op een terugblik ligt. In november vindt jaarlijks een coördinatorenoverleg plaats onder andere om elkaar te informeren over de activiteiten in het volgende jaar. Hier vindt ook afstemming van activiteiten van de werkgroepen plaats.

Extern

Jaarlijks vindt een bestuurlijk overleg met de beide gemeenten (Epe en Heerde) plaats en ambtelijk overleg met waterschap Vallei en Veluwe. Mede door corona is in dit overleg de klad gekomen; we willen deze overleggen dit jaar weer oppakken.

Samenwerken met andere afdelingen van de KNNV is nooit van de grond gekomen, ondanks een aantal pogingen hiertoe, uitgezonderd een gezamenlijke werkgroep mossen. Deze werkgroep bestaat uit leden van de afdeling Zwolle en Epe-Heerde. Wij zullen geen energie steken in verdere samenwerking met andere afdelingen, tenzij een andere afdeling met een interessant thema bij ons aanklopt.

Voor zover mogelijk en wenselijk wordt samengewerkt met NME (Natuur en Milieu Epe voorheen Vereniging Milieuzorg Epe), Ons Mooi Epe en de Vereniging Landschap en Milieu Hattem is al eerder genoemd en NMG (Natuur en Milieu Gelderland).

Om het tuinambassadeurschap goed in te vullen is te weinig menskracht beschikbaar. Dit item staat dus op een laagje pitje, tenzij zich belangstellenden aanmelden. Misschien kunnen we iemand van Groei en Bloei hiervoor interesseren.

Leden van onze afdeling vormen samen met leden van de afdeling Zwolle een mossenwerkgroep.

De werkgroep paddenstoelen organiseert vrijwel jaarlijks een inventarisatie met de afdeling Zwolle.

Werkgroepen en individuele leden leveren data aan PGO's (Particuliere Gegeven beherende Organisaties). Vrijwel alle verzamelde data door leden van werkgroepen en individuen worden aan landelijke databanken aangeleverd, zoals waarneming.nl (veelal individuele waarnemingen), telmee.nl, verspreidingsatlas.nl (werkgroep planten).

Waar mogelijk haken we aan bij landelijke en regionale acties, zoals de week van het Landschap (landelijke landschappen), week van de veldbiologie, Beleefweken, NI. Doet etc.

Samenwerken doen we alleen als het duidelijk voordelen oplevert. Ook al levert het wederzijds voordelen op, dan nog is samenwerking niet altijd mogelijk. Zo hebben we in 2021 samen met GLK een drietal zeer succesvolle excursies georganiseerd. GLK wil deze samenwerking echter niet voortzetten, maar zelf de soortgelijke excursies organiseren.

Financiën

Na jaren van interen op ons vermogen is hier in 2018 verandering in gekomen. De laatste jaren spelen we redelijk quitte. Laten we proberen dit vast te houden. Veel kosten van de werkgroepen worden door de leden zelf gedragen.

De papieren versie van Natuurklanken is één van onze grootste kostenposten. We proberen Natuurklanken zoveel mogelijk digitaal te verspreiden. We beseffen echter dat een aantal mensen een sterke voorkeur voor een papieren versie heeft. Voor de papieren versie wordt een vrijwillige bijdrage van €10 per jaar (€2,50 per exemplaar) op prijs gesteld en voor verzending per post €4 per jaar. We gaan na of de vrijwillige opzet moeten veranderen in een vaste bijdrage.

Ieder jaar kost het innen van de contributie veel extra werk. We zijn daarom overgestapt naar een automatische incasso.

Wij hopen dat de Rabobank ook in 2022 weer de Rabo Clubsupport openstelt en bijdragen aan regionale organisaties verleend. Inschrijven en stemmen vindt meestal eind 3^e/begin 4^e kwartaal plaats.

Het komt soms (helaas) voor dat we niet-betalende leden moeten royeren. Voor leden die geen contributie betalen moeten we wel een landelijke afdracht doen. De peildatum voor de landelijke afdracht is 1 september. Mochten we leden willen royeren, dan moeten we dit voor de peildatum doen. Het voornemen is om het besluit, mocht dit noodzakelijk zijn, uiterlijk in juli te nemen.

Voor een groenadvies aan het bedrijf van Georg Fischer hebben we een donatie van €250 gekregen. We gaan na of deze donatie aan een specifiek doel kunnen besteden. De afdeling heeft ook een legaat van Bertus Hilbrink. Dit legaat gaan we in 2023 (uiterlijk 2024) ook aan een specifiek doel besteden.

De werkgroepen stellen aan het eind van het kalenderjaar een begroting op.

Bestuur

Er is een vacature voor voorzitter en een bestuurslid.

We doen een oproep voor:

- Voorzitter,
- Bestuurslid dat het secretariaat op middellange termijn wil overnemen
- Bestuurslid,
- Cursuscoördinator,
- Leden evenementencommissie,
- Tuinambassadeur.

Werkgroepen e.d.

De afdeling heeft de volgende werkgroepen:

- Geologie en landschap,
- Insecten,
- Mossen (i.s.m. de afdeling Zwolle),
- Paddenstoelen,
- Planten,
- Vogels,
- Zoogdieren.

Daarnaast zijn de volgende groepen binnen de afdeling actief:

- Evenementencommissie,
- Natuurbescherming,
- Natuurpadcommissie,
- Redactie NK en digitale kopij en coördinatie bezorging,
- Tuinambassadeur,
- Wandelgroep.